

Οι προκλήσεις του εμβολίου έναντι στον ιό SARS-CoV-2

ΤΟΥ
ΘΑΝΟΥ
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ,
πρύτανη ΕΚΠΑ

Σε ένα άρθρο που δημοσιεύτηκε στο περιοδικό Nature (https://www.nature.com/articles/d41586-020-03334-w?WT.ec_id=NATURE-20201126&utm_source=nature_etoc&utm_medium=email&utm_campaign=20201126&sp-outbound-id=92EB25C6C282F84C456C144097AC0B5E38A22C52) παρουσιάστηκαν τα δεδομένα των εμβολίων που βρίσκονται στην τελική ευθεία να κυκλοφορήσουν εναντίον του νέου κορωνοϊού SARS-CoV-2. Οι ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Παναγιώτης Μαλανδράκης, Ιωάννης Ντάνας και Θάνος Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν κύρια σημεία αυτής της δημοσίευσης. Μεγάλες κλινικές μελέτες έχουν δείξει ότι τέσσερα υποψήφια εμβόλια είναι πολλά υποσχόμενα, με τα τρία να ξεπερνούν το 90% σε αποτελεσματικότητα, χωρίς κάποιο να έχει ιδιαίτερα ανησυχητικά ευρήματα ως προς την ασφάλεια. Τα εμβόλια αυτά έχουν

δείξει ότι επάγουν ανοσολογική απάντηση ικανή να προστατέψουν από τη λοίμωξη COVID-19. Είναι εντυπωσιακό ότι κατασκευάστηκαν αποτελεσματικά εμβόλια σε τόσο σύντομο χρονικό διάστημα για ένα νέο ιό, του οποίου το γονιδίωμα μελετήθηκε λιγότερο από έναν χρόνο πριν. Ωστόσο, υπάρχουν πολλοί προβληματισμοί που αφορούν, τόσο τους ερευνητές, όσο και τους κλινικούς γιατρούς. Αρχικά, πρέπει να προσδιοριστεί η αποτελεσματικότητα των εμβολίων στις ευπαθείς ομάδες, όπως οι παχύσαρκοι και οι διαβητικοί, και το κατά πόσο αυτά προφυλάσσουν από τη σοβαρή λοίμωξη COVID-19. Επίσης, δεν είναι σαφές αν τα εμβόλια εμποδίζουν τη μετάδοση του ιού από τους εμβολιασμένους ανθρώπους στους υπόλοιπους. Άλλοι προβληματισμοί είναι ο δισταγμός του πληθυσμού να εμβολιαστεί και η οργάνωση που απαιτείται για να εμβολιαστεί ο παγκόσμιος πληθυσμός. Προκειμένου να ενισχυθεί η εμπιστοσύνη της κοινής γνώμης στο εμβόλιο, είναι απαραίτητη η πλήρης διαύγεια και δημοσιοποίηση των δεδομένων. Για τον λόγο αυτό, ο FDA θα διεξάγει μια δημόσια συνάντηση εξωτερικών συμβούλων στις αρχές Δεκεμβρίου για να συζητηθούν τα δεδομένα προτού δώσει έγκριση για την κυκλοφορία ενός εμβολίου. Λόγω της επείγουσας κατάστασης για την παγκόσμια υγεία, τα δεδομένα των εμβολίων έχουν παρουσιαστεί περισσότερο σε δελτία τύπου και σε συνεντεύξεις, παρά σε επιστημονικές δημοσιεύσεις σε ιατρικά περιοδικά. Ωστόσο, είναι σημαντικό μόλις αυτό είναι εφικτό, τα δεδομένα των

μελετών των εμβολίων να κοινοποιηθούν ώστε να μπορούν να ελεγχθούν από άλλους επιστήμονες. Οι υπεύθυνοι των ρυθμιστικών αρχών ανά την υφήλιο πρέπει να μοιραστούν τα δεδομένα τους με τους ομολόγους τους, ώστε να επιταχύνουν τις εγκρίσεις των εμβολίων ανά τον κόσμο. Η διακίνηση των εμβολίων αποτελεί μία ακόμα πρόκληση. Ένα από τα εμβόλια που έδειξαν επιτυχημένα αποτελέσματα σε τελευταίας φάσης κλινικές μελέτες, δημιουργήθηκε από το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης σε συνεργασία με τη φαρμακευτική AstraZeneca (Cambridge, UK).

Το εμβόλιο αυτό αποθηκεύεται στους -20oC, σε αντίθεση με το εμβόλιο της Pfizer (New York City) και της BioNTech (Mainz, Germany), που μπορεί να θεωρείται πιο αποτελεσματικό, αλλά αποθηκεύεται σε θερμοκρασίες κάτω των -70oC. Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι η AstraZeneca και το πανεπιστήμιο της Οξφόρδης έχουν δεσμευτεί να χορηγήσουν το εμβόλιο σε τιμή κόστους σε όλο τον κόσμο για την περίοδο της πανδημίας, αλλά και να διατηρήσουν την τιμή αυτή για τις χώρες χαμηλού και μέσου εισοδήματος για μελλοντικές εξάρσεις του ιού.

